

Balogh Jenő

Örménységről, Magyarországról Zárug Péter Farkassal

Az augusztusi Fővárosi Örmény Klub két előadásból és nagyon kellemes nyári zongoramuzsikából állt. Az első előadás címe és előadója sokakat mozgatott meg, "Közéleti beszélgetés örménységről, magyarságról, Magyarország sorsáról", az előadó dr. Zárug Péter Farkas politológus, egyetemi adjunktus.

Nagy érdeklődéssel vártuk dr. Zárug Péter Farkas előadását és hallgattuk a magyar és nemzetközi politikai helyzet és események elemzését, a rendszerváltással kapcsolatos elmulasztott lehetőségeket. Péter a tőle megszokott lendülettel és hangsúlylallyal beszélt e témákról, amelyet kiegészített saját kitekintésével Magyarország jövővel kapcsolatban. E témákat, érdekességük ellenére itt most nem tárgyaljuk. Annál inkább idevaló számunkra dr. Zárug Péter Farkas eredeti, mert átélt tapasztalatok alapján ismertettet – véleménye és útmutatója, az örménység és az örménység jövőjével kapcsolatosan.

Az örménységről szóló okfejtését egy viccel kezdte, amely rögtön megalapozta

Zárug Péter a Klubon

azt az érzést, hogy a világon a legjobb örménynek lenni. Majd beszélt az erdélyi örmény családi háttérről, az ott megélt örménységről, a büszkeségről, hogy az egy továbbadott örökség volt, „jó dolog örménynek lenni, az örménységhez tartozni”. Az örmény identitás Erdélyben a magyar identitásba épül be, amelyről e magyar-örmény közösségben nem is kell beszélni. Magyarok között örmények vagyunk, mindenütt máshol pedig magyarok. És ezt visszük magunkkal. A gyergyói ház még megvan, időnként hazajárunk és akkor ezeket az örmény köröket lefutjuk. Az egyházi adót ma is oda fizetjük, most már a sírhelyünk is megvan, édesapánk mellett.

Várady Mária kérdése: milyen jövője van az olyan örménységnek, amelyik már csak 1/4-ad, 1/8-ad stb. hányadban örmény. Péter nagyon világosan kifejtette, hogy az 1/4-ad, 1/8-ad hányadnak nincs egyáltalán jelentősége, mert nézzük meg pl. Zárug Katit, aki személy szerint egyáltalán nem örmény (a férj Zárug Béla volt örmény) mégis a legnagyobb örmények közé tartozik, ha ő tudta és tudja örizni az örménységet, akkor az örménység nem százalékokban van, hanem valami olyanban, mint intellektuális bölcsesség, hozzáállás, amely ezt fontosnak tartja. Más dolgot én nem látok, különösen ebben a

mai világban. Ha van egy olyan család, vagy közösség, amely ezt az érzést életben tartja, a történelmi emlékezeteknél mindig kiszól, hogy „node ő is örmény volt”. Ezt látom mindig apámnál is. Mindig keresik a maguk közegét, mindig dicserik magukat, mindig ők a legjobbak, stb. Ha egy gyereknek ez a közeg adatik, akkor tovább fogja vinni és adni. Ha nem adatik, akkor annyi. Hiába a neve örmény, hiába folyik örmény vér az ereiben.

A népszámlálással, az örménység szármosságával kapcsolatosan nem tudok semmit. Az örménységet legjobban a közösségek tartják számon, mint ahogy itt is, egymást ismerik az emberek. Az örménység egy kulturális minta, ha valaki vállalja az odatartozást, illetve közösséget vállal vele, akkor oda tartozik, akkor örmény, ha nem vállalja, akkor nem örmény. Még egyszer mondom, Katiban nincs semmi örmény vér, mégis a legnagyobb örmény.

Talán úgy összegezhetjük az előadás e részét, hogy dr. Zárug Péter Farkas felsorolta a kulcsszavakat, kulcsmondatokat, amelyek szerinte az örménység megmaradásának legfontosabb feltételei. Ajánlott ezeken elgondolkozni és a jövőben ezek figyelembevételével tervezni munkánkat.

- Az örménység nem kizárólag vérség kérdése, hanem az örménység egy tudat, egy kulturális minta, egy közösség, amellyel az egyén büszkén vállal közösséget.
- Fontos, hogy család és a közösség is merje szűkebb és tágabb környezetének történetét, múltját, hőseit és ápolja, gondozza azok emlékeit, mert fontos, hogy az egyén büszke legyen a közösségre, vállalja örömmel örmény elődei szellemi, kulturális hagyatékát.
- Ezt az örmény tudatot tovább kell adni a családon belül, a közösségen belül. Ez nem megy tovább pusztán a vérség útján.

Köszönjük Péter az útmutatást.

Második előadónk Heim Pál volt, aki a családfa kutatásról tartott előadást. Heim Pál hatalmas munkát végzett az elmúlt évtizedekben. Részben a saját családját dolgozta fel, részben aktívan tevékenykedik a Magyar Családtörténet-kutató Egyesület munkájában, több ezer születési anyakönyvet fotózott le. Mostani előadása elsősorban a családfák számítástechnikai eszközökkel való kezelését mutatta be. Megismerhettük pl. a Brother's Keeper genealógiai szoftvert, annak szolgáltatásait, valamint néhány más ilyen működő genealógiai terméket és adatbázist. A közönségben kérdésként merült fel, hogy hol áll az erdélyi örmény anyakönyvek feldolgozása? A tájékoztatás szerint ezeknek feldolgozása folyamatban van, a Gyulaféhérvári Római Katolikus Érsekség foglalkozik a digitalizálásokkal, csak hát az örmény dokumentumok is ott várnak a sorukra a többi anyakönyv között. Felmerült javaslatként, hogy nem lehetne-e megsegíteni, munkával, hogy az örmények hamarabb kerüljenek feldolgozásra, hogy alkalmazzunk egyetemistákat nyáron a feldolgozás segítésére.

Az előadások szünetében és a végén nyári klasszikusokat hallhattunk Hajtun Zsuzsanna zongoraművész előadásában.

Megjelent: eokk.hu

Heim Pál a Klubon